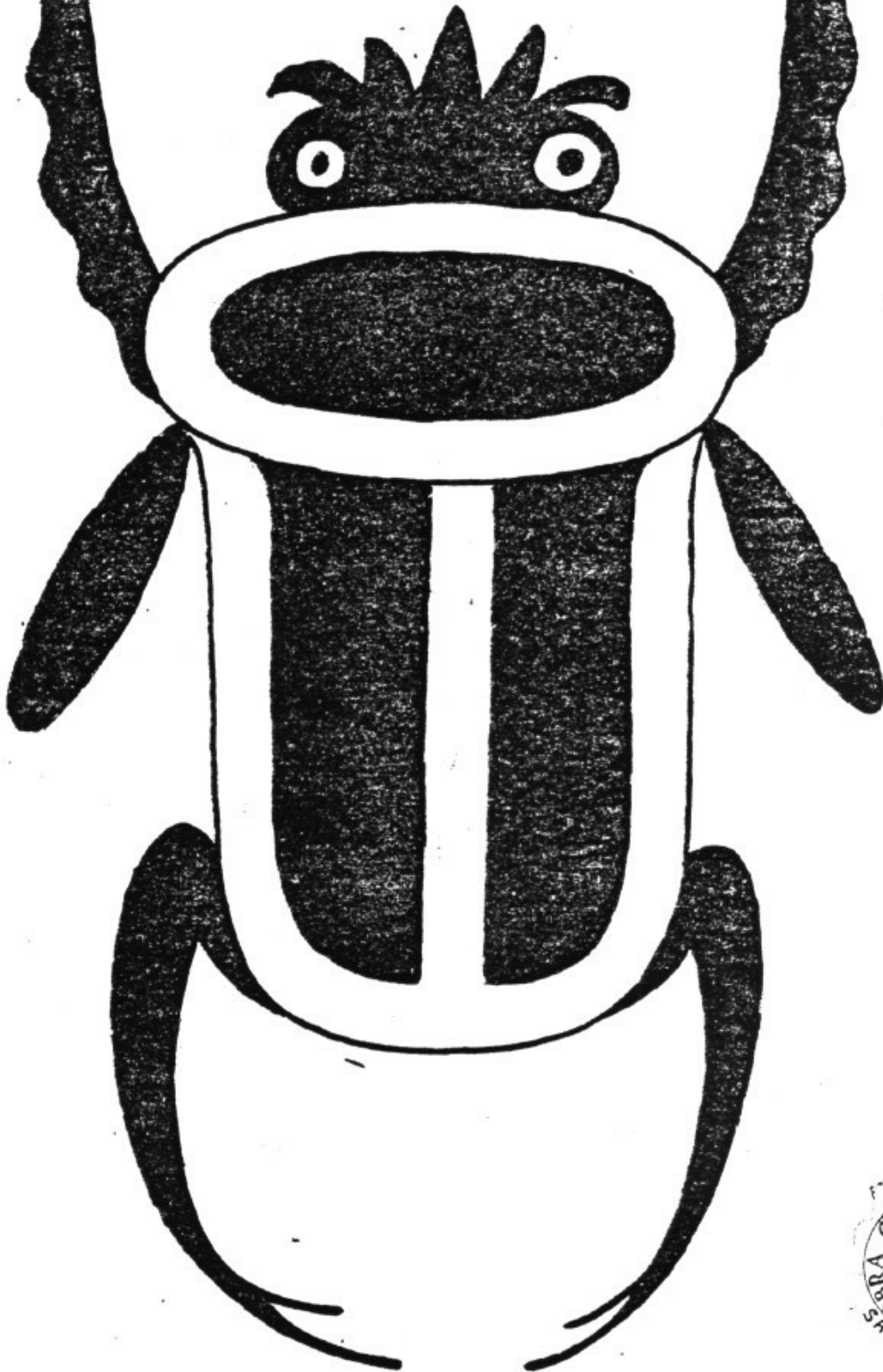


mel i sucre





MEL I SUCRE Nº 59 Maig de  
1.985. Butlletí informatiu de  
L'Obra Cultural Balear a Sant  
Joan.

PORTADA .- Escarabat Egipci

CONTRAPORTADA .- Flors

Local Social.- C/ Nou- 6

Tothom que vulgui col.laborar  
que faci de veure algú de l'e-  
quip de treball.

Tirada actual.- 125 exemplars  
Depòsit legal- 49- 1.983  
Imprimeix Fot- Bohigas  
Preu de venda 100 pts

A AQUEST NUMERO HI TROBAREU

- Notícies locals, del que succeeix al poble, fins a l'hora de tancar el número, per l'O.C.B.
- Servei de menjador escolar a l'escola pública de Sant Joan, informe del Claustre de professors, al respecte.
- Bestiari, els escarabats, quatre cosetes d'aquests animalons, per Cosme NIGorra, Joan Morey i altres,
- L'arbre feliç en la primavera, breu redacció per Immaculada Gayà Mayol.
- La mar: la sirena i el pescador, història d'amor, per Catalina Verd
- La neu, composició poètica per Cati Gayà Morlà
- L'escola, poema de Toni Mates Nicolau.
- La planta i la primavera, redacció sobre la primavera per Aina MÀ Mora Bou.
- A posta de sol, poema de MÀ Teresa Munar Caiñari.
- El mussol: fitxa tècnica d'aquesta au de presa nocturna, per JOsep Roig i Joan Morey.
- Entreteniments, tres qüestions curioses, per Cosme NIGorra i Joan Morey
- Reculls: " Desarma els teus impostos fe objecció fiscal ", comentaris sobre la declaració de renda, recollits per Xavier MORatinos.
- Els noms populars i els nostres polítics, sobre els noms de carrers i places, per Joan Font.

NOTICIES LOCALS

--- Hi ha previst un intercanvi cultural entre les corals infantils de Sant Joan i el cor infantil " L'Estornell" de Terrassa, qui roman-drà els dies 22, 23, 24 i 25 de Juny a la nostra vila. Amb motiu d'aquest intercanvi es celebrarà un concert dia 24 de Juny a les 18 h a càrrec d'a-questes dues corals.

-- Els qui capturaren el tauró pelegrí, el passat mes de febrer, foren sancionats amb una multa d'unes 60.000 pts i els requisaren tots els ormejos de pesca amb els qui capturaren el tauró.

--- Dia 5 de Juny, venen a cantar i sonar a Sant Joan el conjunt ILEGALES, amb motiu de la berbena dels " quintos " del 85. Se diu que serà sonada.

--- Com cada any, els diumenges de Maig han estat diumenges de comunions. La major part de nins i nines realitzaren la primera comunió el dia 12 d'aquest mes, però també n'hi hagué el 19, 26 de Maig i 2 de Juny.

--- Dia 18 de Maig tingué lloc al parc de la mar de Ciutat la III MOstra d'activitats populars, a la qual hi assistiren els xeremiers de Sant Joan.

--- A principis de Maig, un grup de joves de la vila signaren un comunicat dirigit a l'Ajuntament del nostre poble, sollicitant la instal-lació dels aparells necessaris per a la pràctica del basquet, futbolet, vo-leibol,... a la plaça del Camp. El digníssim Ajuntament de Sant Joan cità a la Sala als qui firmaren el citat comunicat diguent-los, que l'Ajuntament ja ho tenia tot previst, i que era la primera vegada ( paraules textuales d'un regidor ) que una grup de gent s'atrevia a donar ordres a l'Ajuntament. De totes formes l'esmentada plaça està pintada de diferents colors i asse-nyalats els camps de futbolet, voleibol i basquet.

--- L'edifici de les escoles velles donarà que xerrar. De moment sembla que està mig abandonat, l'únic que s'ha fet en clar és esbucar les parets mitjanceres de les tres aules ( de 5-6è, 8è i 7è de principi del curs 84-85 ) de l'escola dels "nins" ( C/ José Antonio ). Tampoc està gens clar com ho ferà el Consistori per satisfer les peticions de les diverses entitats locals que tenen demanat l'ús dels edificis d'aquestes escoles.

--- Un grup de gent de Sant Joan, en viatge de plaer ha visitat la zona nordafricana del Marroc i Ceuta.

--- Els vells de la vila no tenen aturall. Dia 19 tingué lloc una excursió organitzada per l'Associació Tercera Edat, i el dia 17 una altra

organitzada per Sa NOstra.

--- Dimecres dia 8 de Maig, dues nines de l'escola de Sant Joan tingueren cada una respectius accidents dins l'horari escolar. Una d'elles botant es va rompre un òs d'un peu, i l'altra travallant sobre el plint caigué de mala manera i es va treure el colze de lloc, i també es rompé un osset.

--- Aquest mes de maig ha estat mogut, de deu dis nou feia fred o pluvia, en total s'han contabilitzat 65,7 mm de pluja. Això, per una part ha anat bé pels cultius de melons, cebes, ... però per altra part els cereals han tret un poc de rovell. Enguany pareix que es complirà el " fins a 70 d' abril no te llevis un fil ".

--- Organitzats pels clubs ciclistes de Sineu, Ma de la Salut, Petra, Sant Joan, Vilafranca i amb el patrocini del Consell Insular de Mallorca han tengut lloc cinc diades cicliste, gran premi Pla de Mallorca.

-- El G.O.B. ens ha enviat la circular informativa del grup, nº 1 de la nova revista L'Ecologista.

--- El dimecres, dia 29 de Juny els qui encara eren aficionats al futbol les ne fugiren les ganes. Tothom quedà esglaiat davant la tragèdia ocasionada pels enfrontaments entre " supporters" anglesos i " tifosi " italians. Una quarentena de morts i més de 400 ferits abans de començar el partit de la final de la copa d'Europa entre el Liverpool i la JUventus.

--- Dia 25 de Maig tingué lloc un partit de futbolet entre el Sant Joan i el Petra, corresponent al torneig de la Mancomunitat del Pla, Es jugà a la plaça del Camp i el resultat final fou de 1- 4 a favor del Petra.

--- A partir del 6 de Juny tendran lloc les diades culturals organitzades per La Caixa a Sant Joan.

--- La primera setmana de Maig hi va haver una reunió d'hortolans que venen a Mercapalma i a mercats de Ciutat per tal de discutir i aclarir conceptes sobre la normalització de productes agraris.

--- Mes de Maig, mes de floretes, fadrinetes i fadrinots remogudes i remoguts

--- Els robatoris i entrades furtives a domicilis particulars continuen encara al nostre poble. Darrerament hem sentit contar que fins i tot han arribat a desaparèixer porcelles escorxades i trocejades.

--- Diumenge dia 12 hi va haver la trobada anual de donants de sang, que enguany es va fer al nostre poble.. Missa solemne amb cant coral de les deixalles de la coral de Sant Joan i interpretació de Paula Rosselló mes tard hi hagué un refrigeri a les antigues escoles pels donants i amics.

--- Per la vila ja se comença a sentir parlar d'anar a nedar i a veure per la plaça gent mes vermella que una gamba.

--- Mes de Maig, mes de Maria, un temps aquest mes era celebrat amb molt de goig per tot el poble. Es començava dia 3 de Maig, tots els al.lots de la costura i de l'escola feien el " dia de la creu ": anaven en processó a la creu de l'entrada de la vila ( de per Ciutat ) amb un ramet de flor per hom, i allà s'enrevoltaven a la creu i el capellà feia la benedicció del fruits; els assistents, mentres tant cantaven la lletania de tots els sants.

Igualment a l'escola cada dia durant aquest mes es celebraven uns actes apropiats: dins una aula hi havia una Mare de Déu i davant ella els al.lots cantaven diàriament aquesta cançó, prèvia encesa de les candeles per donar- li més solemnitat:

### OH MARIA !

Oh Ma- ri- a! ma- re "mi - a" sal-va - do- ra del mor- tal am- pa-  
rau - me i gui- au me a la pà - tria ce- les- tial Amb "los"  
àn- gels i ar- càn- gels a Ma- ri - a can- ta- ré més her-  
mo- sa que les ro- ses més flo- ri - da que el ro- ser -ser

Transcripció: Equip de redacció Mel i Sucre.

Aquesta cançó, actualment es cantada a l'església durant el mes de Maig.

--- Pel mes de JUNy la Caixa té preparades les diades culturals.

--- Els apicultors de la contrada repleguen la seva anyada.

--- El canyer de Sant JOan va col.laborar en la confecció d'una enorme panera, motiu principal d'una carrossa que assolí un primer a la desfilada de les Fires i Festes de Manacor.

## SERVEI DE MENJADOR ESCOLAR A L'ESCOLA PUBLICA DE SANT JOAN

El servei de menjador escolar d'aquesta Escola va funcionar amb normalitat durant el primer trimestre del curs 84- 85, quan, encara estava a les escoles velles.

Amb motiu del trasllat al nou edifici escolar, quan es va començar el segon trimestre, el menjador no va poder entrar en funcionament per falta de material de cuina i menjador, en un primer moment, i una vegada entregat aquest pel MEC, era necessari instal·lar el suministre de combustible a la cuina de l'escola i realitzar diverses obres de llanterner, picapedrer i electricista per poder emprar tots els aparells de la cuina.

Una vegada entregat el material de menjador i cuina per part del MEC a l'escola ( Febrer ) el Claustre convocà el Consell de Direcció, la Junta Econòmica del Centre i el representant de l'Ajuntament a una reunió per intentar solucionar els problemes, sobretot econòmics, causats per la instal·lació del nous aparells de cuina i poder posar en funcionament el menjador escolar el més aviat possible. El principal problema, tant per l'organització com per la quantitat econòmica que suposava, era el del suministre de combustible a la cuina. Per part de l'Ajuntament i de la representació dels pares hi va haver oferiments de col·laboració i el Claustre va quedar a l'espera de respostes, però també es va preocupar de cercar alternatives de solució.

Davant la tardança de respostes i solucions per part de l'Ajuntament i del pares, el Claustre va decidir, amb l'objectiu que el menjador pogués entrar en funcionament el tercer trimestre, solucionar els problemes per iniciativa pròpia ( comptant solament amb un suposat suport econòmic de l'Ajuntament ), va aprovar invertir en la instal·lació del suministre de combustible l'import total de la subvenció especial concedida pel MEC ( 152.311 pts) per posar en funcionament el nou edifici, de la qual encara es disposava íntegrament ja que un grup de pares organitzats per l'APA de Sant Joan s'havien oferit voluntària i gratuïtament a fer la primera neteja del nou centre. Així i tot el Claustre sabia, a la vista dels pressuposts sol·licitats, que els doblers en què comptava l'escola no serien suficients per cobrir totes els despeses derivades.

Per altra part cal anotar que no s'ha rebut cap ajuda, ni econòmica, ni d'organització per part de l'APA de Sant Joan, encara que no se li demanàs expressament molts de pares pertanyents a l'APA estaven informats per formar part del Consell de Direcció i de la Junta Econòmica del centre; i sí moltes pressions en contra per part d'aquesta institució i d'altres grups de la localitat; entre aquestes la publicació a la premsa provincial de notícies ambigües referents al menjador de l'escola, per a la qual mai es va sol·licitar al Claustre la informació corresponent, el qual era l'únic que coneixia la situació real en què es trobava el servei de menjador.

Una vegada posat en marxa aquest i realitzades les obres de posada a punt: instal·lació de propà, desaignaments, treballs elèctrics, construcció de la caseta de propà, treball de llanterner; i pagats aquests serveis, es té un dèficit de 32.177 pts, això suposant que l'Ajuntament pagui les obres de picapedrer, llanterner i electricista; en cas contrari aquest dèficit anterior se li haurien d'afegir unes 100.000 pts més, valor d'aquestes obres indicades.

Exposats els fets, el Claustre vol comunicar a l'opinió pública: que l'organització, manteniment i subvenció econòmica del menjador escolar correspon a tota la comunitat escolar que està integrada pel MEC, Ajuntament i organitzacions de pares d'al.lots en edat escolar; que el professorat no té cap deure ni obligació d'haver d'organitzar aquest servei i que si ho ha fet en anys anteriors, i també en el present, havent-se de responsabilitzar a més en el curs 1.984- 85 de la posada en funcionament del menjador escolar a les noves escoles d'una manera individual per manca d'iniciativa de les representacions municipals i dels pares, amb tota la sèrie de problemes organitzatius, burocràtics i econòmics que això ha duit, ho ha fet amb l'únic ànim de servir al poble i fer possible aquest servei.

També es vol indicar per altra part que la vigilància pel professorat dels al.lots que es queden al menjador escolar, des de les 13 h fins a les 14 h 45 min és totalment voluntària per part dels professors i que per aquesta vigilància i pel funcionament del menjador i gestió econòmica, adquisició de queviures, atenció als alumnes durant el menjar i en el menjador, no es rep cap compensació econòmica, quan es té dret a cobrar per part dels professors que cuiden d'aquest servei, una remuneració autoritzada pel MEC.

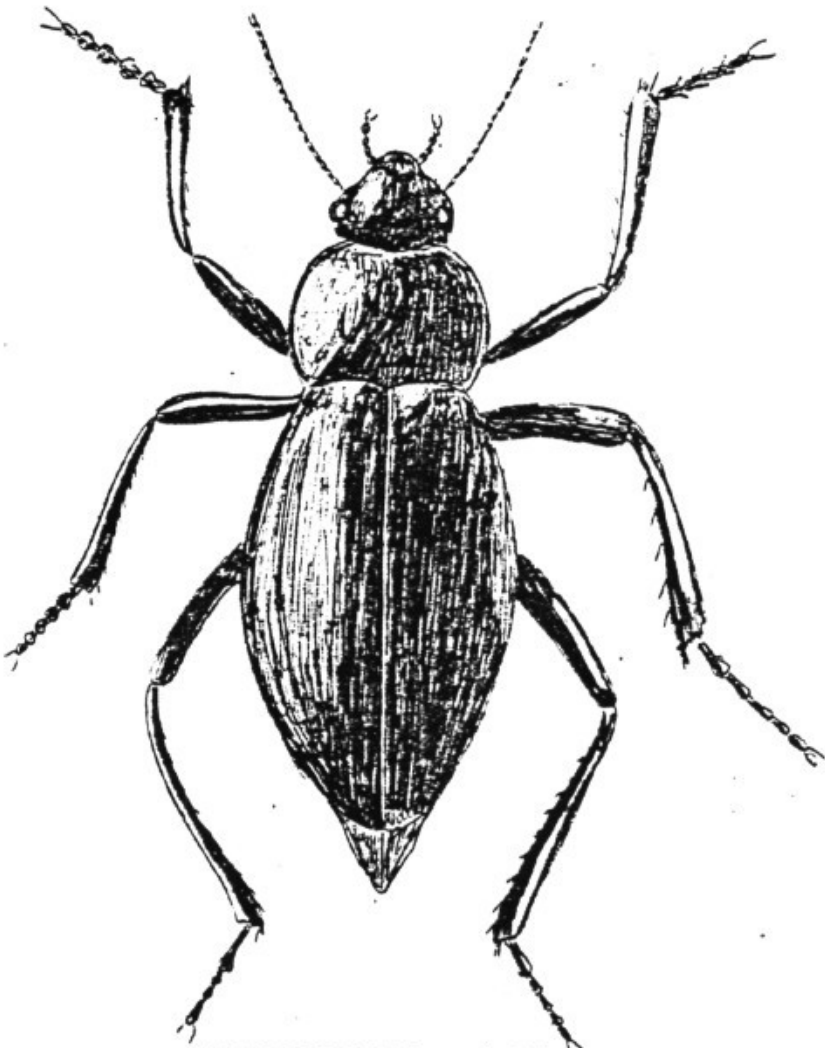
Finalment, el Claustre lamenta que la publicació d'un article mal informat aparegut a la premsa provincial, hagi tengut més credibilitat per part de l'opinió pública local, que la versió dels professors que han treballat en aquest servei

CLAUSTRE DE PROFESSORS DE  
L'ESCOLA PUBLICA SANT JOAN

La gent xerra que te xerra  
de l'escola i menjador:  
— Mestres a s'enfornador,  
i la trobareu pe'n terra

Per enguany ja s'h acabat,  
ja ho veurem l'any qui ve;  
provarem de quedar bé  
i que ningú quedi enfitat.

## BESTIARI



ESCARABATERA.- ( Blaps mucrocrata )

Els coleòpters ( vulgarment anomenats escarabats ) són insectes que tenen com a característiques pròpies: pro-torax molt desenvolupat, dos èlitres endurits que serveixen per protegir les dues ales posteriors membranoses que les amplea per volar, dues mandíbules grosses i po-tents.

El d'escarabats és l'ordre d'insectes que té més espècies: n'hi ha més de 250 mil, esteses arreu del món. També, dins els escarabats s'hi troben els insectes més voluminosos: els Hércules i Goliat poden arribar als 100 grs de pes.

Alguns d'ells no estan rebujats per la cultura popular degut als seus colors agradables ( per exemple el bovet pintat ) i als costums diürns, però d'altres, i degut a lo negre del seu color, a la nocturnitat, al desconeixement dels costums o al seu hàbitat de brutor, han estat o són animals adorats i condemnats: hi ha gent que afirma que certs tipus d'escarabats xupen sang si aconseguen aferrar-se per un dit; per altra part els egipcis adoraren a l'escarabat merder.

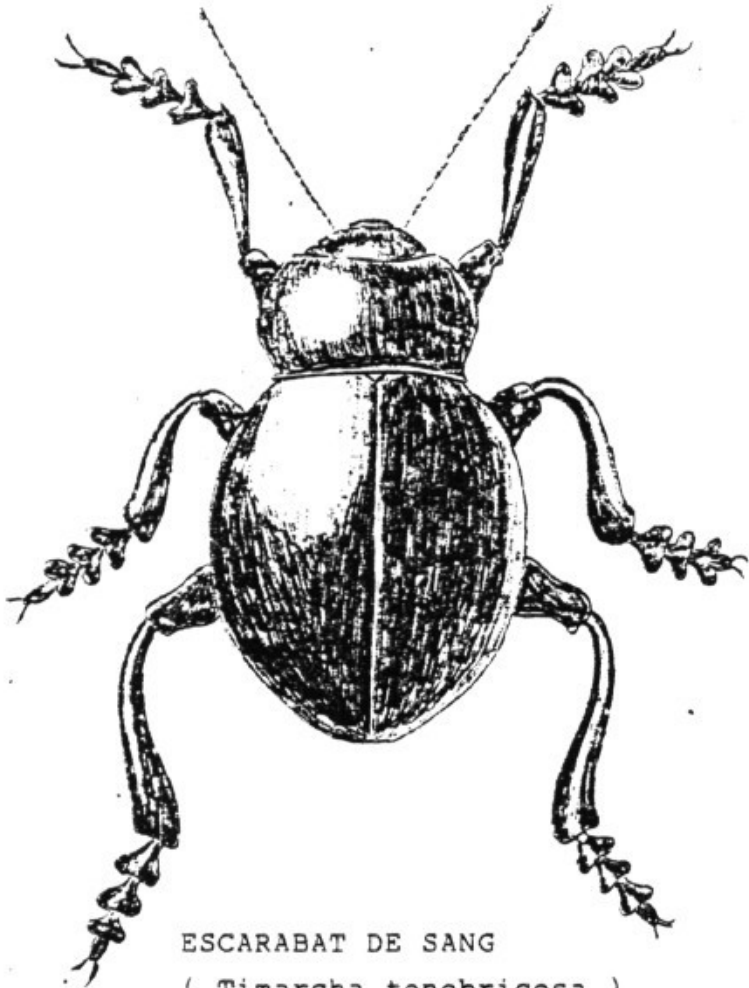
De la nostra contrada cal destacar els següents escarabats:

### L'escarabat merder.- de la família Geotrupidae

Són vertaders artistes en netejar un terreny ple de merda. Per exemple, passa una vaca i amolla una merdota enmig d'un camí de cabra. Si l'afinen un estol d'escarabats d'aquests, ja s'hi han abordat i amb les sis cames que tenen comencen a agafar merda i en fan una bolla, que de cada pic augmenta de volum, i pot arribar a esser 4 ó 5 vegades més grossa que l'escarabat. Aleshores, i de cul enrera la fan rodolar i rodolar duquent-la a enterrar a un forat que prèviament han fet en terra. Dins la bolla hi posen ous, d'on neixen larves que s'alimenten de la substància merdosa.



Un escarabat va dir:  
— Ses mentides van en gros:  
jo he vist un gra d'arròs  
com sa torre d'un molí



ESCARABAT DE SANG  
( *Timarcha tenebricosa* )

### Escarabat amb beca ( *Copris lunaris* )

Són uns escarabats que tenen una espècie de banya al front. Durant la major part de l'any viuen qui sap a on i s'alimenten no se sap de què. I un bon vespre de tardor o de primavera, després d'una ploguda, compareixen volant, al casc urbà del poble (deuen esser cosmopolites?) Aterritzen devora un dels diversos llums que hi ha pel carrer. Si cauen d'esquena (cosa freqüent) es poden passar hores i hores intentant posar-se esquena per aumunt. Una vegada plans cerquen una vorera d'acera i es osen a caminar ran-ran vorera. Si el carrer és de terra o de material fluix, en poc temps troben lloc per enterrar-se, excaven un forat rodó i per endins s'ha dit a fer niu. Si el carrer és de pedes, asfalt o de materials forts, se passen hores i hores (pot arribar lo endemà dematí) cercant lloc adequat, però no desesperen, continuen si han tingut la sort de no esser trepitjats per qualque despistat o algun "imberbe" els ha posat cames a l'aire.

Els escarabats amb beca estan afectats de dur damunt ells gran quantitat d'àcars paràsits.

### Escarabatera .- del gènere *Blaps*

Es el tipus d'escarabat que ha colonitzat els llocs humits i obscurs. Pertany a la família dels Tenebrionidae. No li agrada la claror. Els podem trobar dins soterranis, clavaqueram o portasses humides i oscures. Surt de nit i s'alimenta de restes orgànics. Si es molestat desprèn un líquid puigent, que no hi ha que s'hi acosti. Caminen a la biorxa, com a de costellam. durant el dia estan amagats a qualsevol banda que no hi toqui massa la claror: dins un forat, davall una post, dins un mànec de granera, davall un caramull de sacs, .... i durant la nit pastura.

L'escarabat de la patata

( *Leptinotarsa decemlineata* )

Conegut escarabat dels foravilers, ja que les seves larves fan matx a les fulles de la patatera.

L'escarabat botatxo ( no classificat )

Són uns escarabats petits i solen anar en esbarts.

Es nostres escaraders són escarabats botatxos una llebra amb sos mostatxos en tomària molt més

Escarabats d'aigua ( de diferents famílies )

Viuen dins llocs embassats o dins safereixos.

Escarabat de rossinyol del gènere *Tenebrio*

Sol viure dins portasses i les seves larves són els coneguts cucs de rossinyol.

El banyarriquer ( *Cerambyx cerdo* )

Té dues banyes tirades cap enrera, més llargues que tot el cos. En estat de larva habita anys dins les soques i branques de molts d'arbres rosegant-les i obrint-hi camins interiors que arriben a matar la planta.

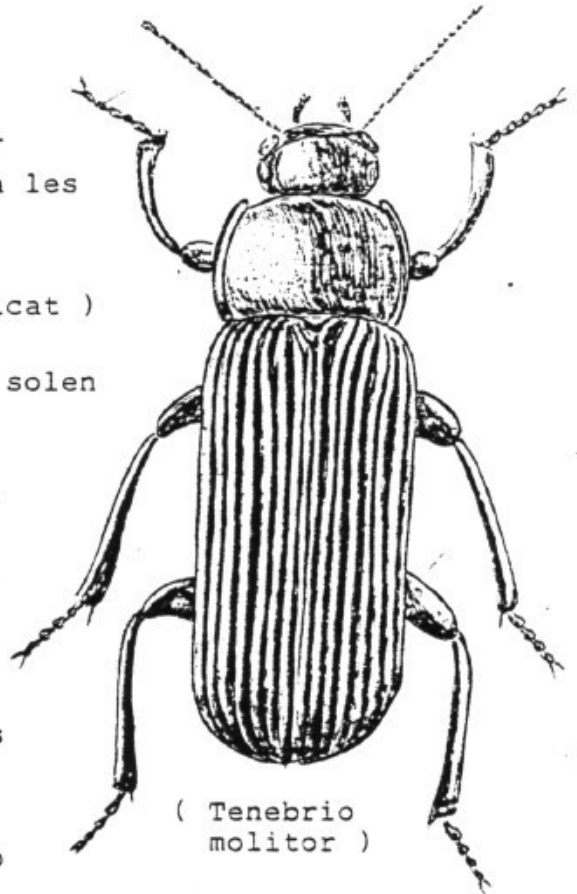
Escarabats necròfags ( de la família Trogidae )

S'alimenten de carronya. Soscaven el subsol on s'hi troba un cadàver i el deixen tapat de terra al mateix redol.

Bovet pintat .-(*Coccinella punctata* )

Petit escarabat vermell amb clapes negres que s'alimenta de fulles de plantes.

Al.lotes, veniu,  
veureu que he trobat:  
unes mordaletes  
d'un escarabat



( *Tenebrio molitor* )

per Cosme Nigorra  
JOan Morey i altres.

## L' ARBRE FELIÇ EN LA PRIMAVERA

Hi havia una vegada un arbre molt feliç que tenia flors i moltes fulles, però un dia hi varen anar nins i varen fer un ram de flors i de fulles per l'aniversari de les noces dels seus pares. I l'arbre feliç va tornar molt trist, però la primavera quan va veure l'arbre feliç tan trist, va dir a un jardiner que anàs a posar-li fems i aigua. I hi va anar i l'arbre feliç va tornar-se més feliç. Els nins hi anaven a jugar i a be-  
renar cada setmana.

Immaculada Gayà Mayol

## LA MAR: LA SIRENA I EL PESCADOR Catalina Verd Gayà

A un país anomenat Marinelandia, vivia una sireneta. Era molt bonica. Un dia va dir als seus pares:

— Jo, pares, vos estim molt, però tinc desset anys, i encara no he trobat un festejador ! He d'anar-me'n d'aquest món. Aniré a veure les persones.

Els seus pares no digueren res. Ella va anar com cada dia a cantar davall d'una roqueta. Per allà hi passà un vaixell de pescadors. Un pescador que li deien Joan es va enamorar tot d'una de Na Maria, la sireneta. La sirena es va anar tot d'una cap a casa seva. Al di següent, el pescador, tornà anar a pescar i justament, la tornà sentir i anà allà i va veure Na Maria. El pescador li va dir:

— Que tal ? . Na Maria, quan ho va sentir se'n va tornar cap a casa seva ben aviat.

En Joan va dir:

— No pot ésser això, anit dormiré aquí fins que agafi aquesta sireneta.

En Joan va quedar a dormir allà; a les sis del matí Na Maria tornà anar a cantar davall de la roqueta. En Joan la va estirar per un braç i la va treure, la va seure damunt la roqueta i li digué:

— Què te diuen ? . Ella respongué:

— Maria. Soc una sireneta.

— Què tens ?, digué En Joan.

— Que no agrat a ningú

— Vine, jo tinc un amic gamba, i t'agradarà, segur !

En Joan el va presentar a Na Maria. Lo bo és que Na Maria sireneta i en Pere gamba es varen casar.

## L A N E U

Neu, neveta, tu ets tan blanqueta  
però ben geladeta,  
que per Consolació vares anar,  
i ens vares deixar es poble com una postal.

Ja es venguda la neu  
pels foravilers ben dolenta ha estat  
però pels nins, hem jugat, i ben feliços hem estat.

Dia vuit vares venir, neu !  
diuen que es vuit és afortunat  
però no ho sabia jo que ho fos tant.

Cati Gayà Morlà

## L'ESCOLA

Escola nova,  
jocs escolars,  
Sant Joan s'estrena  
sempre guanyant.  
Festes i festes,  
jocs i jocs.  
Una revista feim,  
una, dues, tres ...  
Don Pep, don Andreu,  
don Joan, donya Ana;  
tots som de l'escola.  
Un dia va caure neu,  
varem sortir tots,  
don Andreu a davant,  
don Pep a darrera.

Toni Mates Nicolau

## LA PLANTA I LA PRIMAVERA

Va esser una vegada que hi havia plantada una planta dins un corral d'una família. Aquesta família havia comprat la planta, la qual havia costat tres peces, i com que en aquell temps tres peces eren moltes, les varen pagar amb molt de greu i disgustats.

En aquesta família tenien dos nins bessons de set anys. La mare sempre els deia: " Alerta a sa planta, que ens ha costat molt !. I

clar el que fan els al.lots ..., com diuen ses mares, un dels bessons, quan venia de l'escola, va passar pe's corral i cras !, sa planta arreballada. Sa mare li va dir de tot, però, per amunt i per avall, es nin, que li deien Pepet va veure que havia passat massa aviat p'es corral i li va demanar per dó. I clar, sa mare el va perdonar. Després aquesta dóna va provar de tornar-la plantar. Quan va arribar sa primavera, sa planta no floria. Sa mare deia tota trista: " haguèssim pogut guardar ses tres peces per comprar una altra cosa ". Però a sa primavera següent, sa planta ja s'havia fet grossa i molt alta i va treure moltes fulles i flors i sa mare estava tota contenta

Aina Ma Mora Bou

#### A POSTA DE SOL

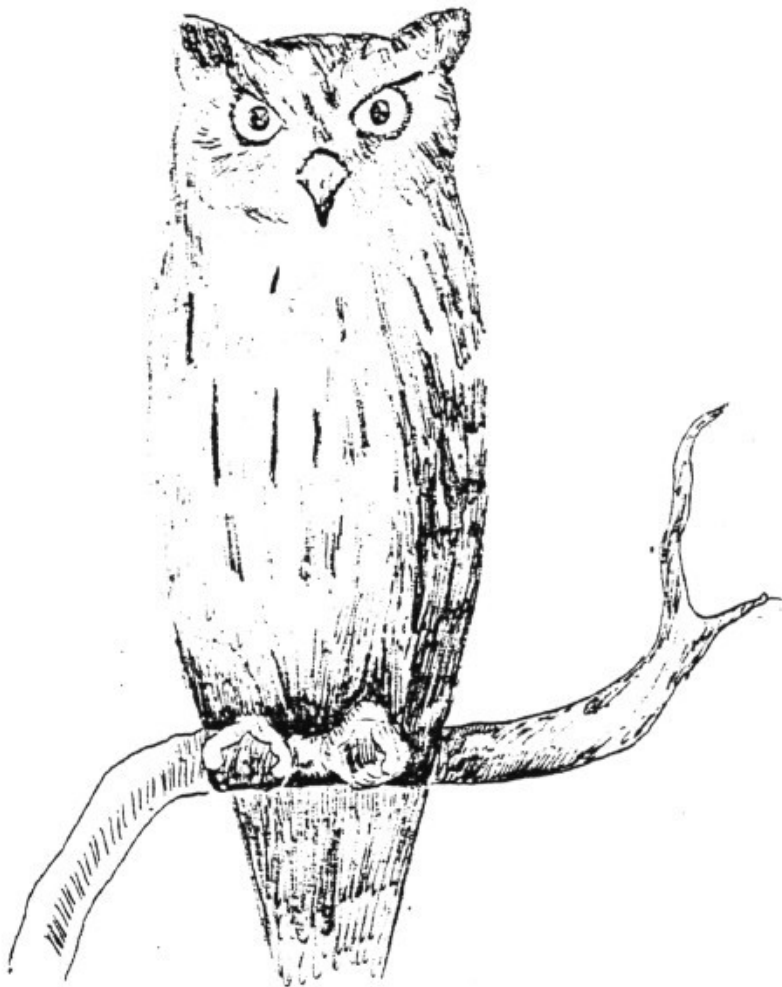
Un dia de brusca  
agafats de la mà,  
paraules hermoses  
que em fan somiar.

El sol i la lluna  
sols brillen per a tu,  
la nina que canta  
eterna il.lusió  
i aquell home vell  
assegut a l'escala,  
fumant una pipa  
qui sap el que guaita.

Les teves mirades  
em fan cabilar,  
les teves carícies  
em fan tremolar.

Jo cant a la vida  
i visc per amor,  
jo esper en silenci  
un món molt millor  
i prec per nosaltres  
que ens uneix l'amor,  
que mai mos separi  
ni a l'altre món

Ma Teresa Munar Caimari



ESPECIE .- Otus Scops

GENERE .- Otus

FAMILIA .- Estrígides

ORDRE .- Estrigiformes

CLASSE .- Aus ( aus de presa nocturnes )

EMBRANCAMENT .- Cordats

REGNE .- Animal

NOMS POPULARS .- Català: Mussol, xot  
Castellà: Autillo, oto

DIMENSIONS ( en cms )

|                       | mascle    | femella   |
|-----------------------|-----------|-----------|
| Altura                | 20-21     |           |
| Ala                   | 14,4-16,4 | 14,4-16,6 |
| Envergadura           | 49-54     |           |
| Tars                  | 2,5- 3    |           |
| Bec                   | 1,7-1,8   |           |
| Coa                   | 6,3- 7    |           |
| <u>PES</u> ( en grs ) | 78- 92    |           |

HABITAT .-

Habita diferents tipus de boscs, com el mediterrani, el caducifoli i de coníferes, no superiors a 1200 m d'altura. Se sol aproximar a zones habitades. També es pot trobar per bardisses  
Es un au sedentària

ALIMENTACIÓ .-

Es una au carnívora i insectívora: Preses: el 65 % ho constitueixen insectes que caça al vol; el 20 % són rosegadors ( ratolins sobretot ); la resta amfibis, rèptils i petits ocells.  
Les egagròpiles que regurgiten són petites i fràgils a causa de l'alimentació predominantment insectívora

REPRODUCCIÓ .-

Zèl : entre mars i abril ( inici de la primavera )

Incubació: 24 - 25 dies

Nº d'ous: 4 - 5

Dimensions ou : 31 x 27 mm

Polls al niu : 22 - 23 dies

Localització del niu: dins forats d'arbres; també pot aprofitar forats de construccions humanes

## MORFOLOGIA.-

Com totes els aus de presa nocturnes té un vol silenciós ja que totes els parts del seu cos, que freguen amb l'aire quan vola, estan cobertes d'un plomissó que evita el renou provocat pel fregament. Els ulls també estan adaptats a aquests costums nocturns: tenen una sensibilitat a la llum 100 vegades superior a l'humana, la pupila es pot obrir fins a cobrir tota la superfície de l'ull, el cristal·lí és gruixat com una lupa i la còrnia molt convexa; a la retina predominen els bastons ( cèl.lules de la retina que capten la lluminositat ) sobre els cons ( altres cèl.lules de la retina que destrien els colors ). Té visió frontal, al contrari de moltes altres aus, i binocular dins un angle de  $60^\circ$ , això li ajuda a obtenir informació damunt el relleu i la distància dels objectes enfocats. Les orelles també estan adaptades a captar petits renous : l'oïde extern té el pavelló molt desenvolupat, la posició de les orelles és asimètrica, cosa que permet localitzar amb més precisió l'origen de qualsevol renou.

## CONDUCTA.-

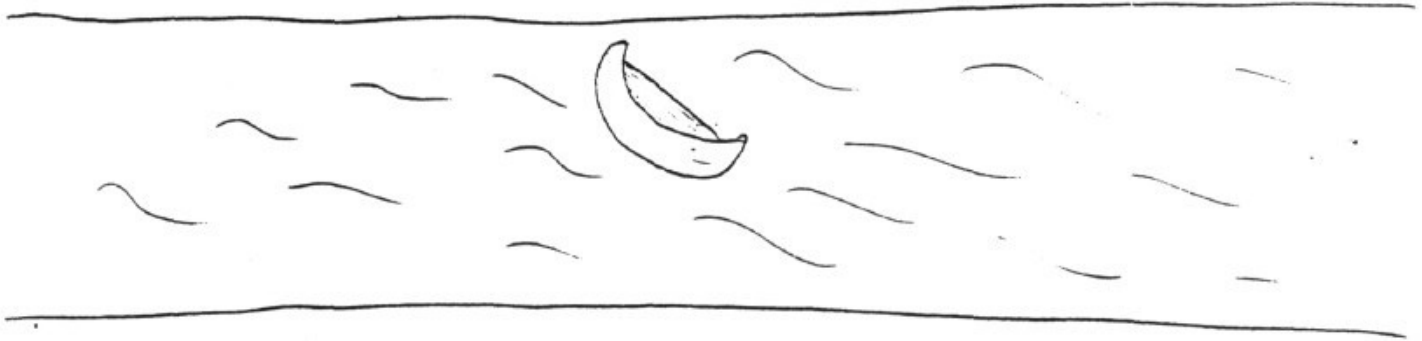
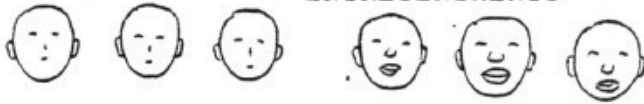
Són aus territorials. Emeten renous aflautats, la finalitat dels quals és delimitar el territori. Durant el dia solen reposar damunt d'una branca seca immòbils i així es confonen amb l'entorn i no es mouen més que si un s'hi acosta ben aprop.

A causa de la visió frontal que li ha fet disminuir els camps visuals lateral i posterior ha hagut d'augmentar el gir del coll que arriba a ésser de  $135^\circ$  cap a cada costat.

MAPA DE DISTRIBUCIO



ENTRETENIMENTS



1) Tres negres i tres blancs estan a una vorera d'un riu que volen atravessar amb una barca.

- Aquesta barca només pot transportar dues persones
- En estar plegats, negres i blancs, sempre hi ha d'haver més o igual número de blancs que de negres a qualsevol vorera del riu.
- Tant blancs com negres poden quedar tot sols a qualsevol vorera del riu.

Com ho tenen que fer ?

=====

2) Dos pastors se troben damunt un pont, i entre ells mantenen el següent diàleg:

- Bones, pastor de poques ovelles
- Jo som pastor de poques ovelles, però si tu me'n dones una a jo, en tendrem igual.
- Sí, és ver. Però si tu me'n dones una, jo en tendré el doble qu tu.

Quantes ovelles té cada un ?

=====

Tres joves se'n van a un casino i se beuen tres cafès. A l'hora de pagar, es casiner les diu que els tres cafès valen 5 duros. Cada un dels joves dóna 10 pts; el cambrer les torna 1 pesseta a cada un i se'n queda dues dins la butxaca da " bote" ( degut a que no pot repartir 2 pts entre els tres ).

Aleshores se presenta la següent qüestió: " 9 pts multiplicades per 3 cafès són 27 pts que paguen entre els tres joves, que sumades a les 2 pts que el cambrer es queda dins la butxaca són 29 ptes "

On és la pesseta que falta per les 30 que donaren ?.



"DESARMA ELS TEUS IMPOSTS.-FE OBJECCIO FISCAL"

( Proposta de no-col.laboració amb les despeses de defensa de l'Estat. Com diria Gandhi: la no-cooperació amb el mal és un deure tan evident com la cooperació amb el bé ).

" La objecció fiscal, amb la que es pretén deixar de contribuir a la financiació de les despeses militars, se'ns presenta com una nova forma de treballar per la pau. I no solament suposa un rebuament de la guerra, al rebujar el pagar per ella, sinó perquè ofereix la possibilitat de dedicar més recursos a la construcció de la pau.

Ens oposam al pagament de l'impost per a la guerra:

- Principalment per raons de consciència. Els governs, per posar en marxa l'aparell de la guerra precisen dels nostres doblers, essent cada vegada majors les seves necessitats degut als canvis tècnics que es venen produint en aquest camp. Per això se'ns obliga a contribuir a uns Pressuposts amb els que, per motius de consciència, no podem estar d'acord.

- Perquè consideram irracional i ruïnosa la carrera d'armaments a la que han abocat tants de països i no volem que el nostre s'incorpori a ella. ( Pressupost del Ministeri de Defensa - 1.984: 552.834 milions de Pts)

- Perquè creim que " la pau no és l'absència de tensions i sí la pràctica quotidiana de la justícia ". Els recursos estatals no són ilimitats i s'assignen a diferents objectius d'acord amb unes prioritats. Els recursos que consumeix el pressupost militar necessàriament es resten a la construcció d'una societat més justa i solidària. I no és aquest un objectiu al manco " programàticament " prioritari ?. Perquè no són poques les millores socials necessàries en sanitat, ensenyança, llocs de treball, ...

- Perquè no podem escoltar indiferents rotundes afirmacions tals com " desenvoluparem la nostra indústria militar com a mitjà per crear nous llocs de treball i potenciar les nostres exportacions ", ja que està demostrada l'escassa capacitat de la indústria militar per a la creació de nous llocs de treball ( especialment per tractar-se de llocs que exigeixen una elevada qualificació tècnica ) així com altres efectes econòmics que també són negatius i que acompanyen al seu desenvolupament ( fenomen inflacionista ).

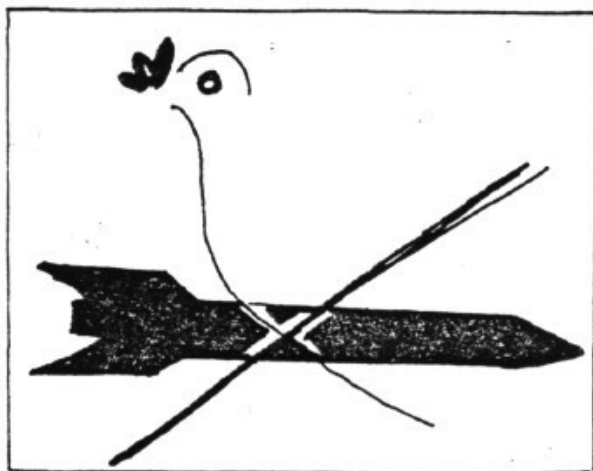
Es cert que malgrat aquests afectes negatius no es donassen ( que es donen per més inri ), els arguments morals serien suficients per justificar la nostra oposició ( ... )

( ... ) La situació descrita pot perpetuar-se si permaneixem passius davant ella. La millor resposta és, sens dubte, la no-col.laboració amb les despeses de defensa però això implica una postura activa de no-cooperació. Com diria Gandhi: La no-cooperació amb el mal és un deure tan evident com la cooperació amb el bé.

Les 552.834.260.000 pts del pressupost del Ministeri de Defensa per 1.984 representà un 10,24 % del Pressupost per a despeses de l'Estat d'aquest any. La nostre proposta concreta és deduir un 10,24 % del nostre pagament a Hisenda, en concepte de IRPF, per estimar que correspon a despesa militar. Reconeixem que aquesta proposta és simplificadora, fundamentalment per dues raons. En primer lloc perquè les despeses militars de l'Estat no s'identifiquen exactament amb el pressupost del Ministeri de Defensa. Això no inclueix, entre altres, despeses com les de pensions militars i atribucions a altres cossos de seguretat que són d'evident naturalesa militar. En conseqüència, les despeses militars superen a les corresponents al Ministeri de Defensa. En segon lloc, perquè per a que la objecció fos completa, hauria de deduir-se el 10,24 % de tots i cada un dels pagaments efectuats a Hisenda per qualsevol concepte, el que és absolutament impossible. Deduir el 10,24% de l'Impost sobre la Renta de les Persones Físiques ( IRPF ) significa deduir el 10,24 % del 34,15 % dels ingressos de l'Estat, que no reflexa la totalitat del que aportam.

En definitiva es tracta d'un acte de desobediència civil ( desobediència a una llei que per raons de consciència o conviccions religioses), testimonial, imperfecte però que creim que no pot deixar indiferents al govern ni a l'opinió pública davant el problema de l'armamentisme. A més, la proposta contempla dedicar els fons negats al govern a alternatives de contingut social, i per tant, quant major sigui la importància de la Objecció Fiscal, més programes socials disfrutaran d'ajuda efectiva. L'import de la Objecció Fiscal no serà, per tant, pel declarant sinó per labors més acords amb les idees de l'objector/ Una possibilitat és destinar aquests doblers a una organització que treballi per a la pau, la justícia social i el desenvolupament dels pobles. ( Amnistia Internacional, Associació pro drets humans, Green Peace, etc ) "

( Si algú vol més informació pot dirigir-se a " Justícia i Pau " o a algú de l'equip de treball del MEL I SUCRE )



És necessari donar una resposta:

## ELS NOMS POPULARS I ELS NOSTRES POLITICS

En primer lloc, hauríem de parlar del fet que sempre em estat a favor d'una nomenclatura popular i tradicional pel que fa als noms dels carrers i places. Creim que aquest tipus de nomenclatura urbana es fonamenta, sobretot, en el respecte inqüestionable d'allò que la gent del poble sempre ha dit, ja sigui per qüestions d'història local, ja sigui per simple inèrcia.

Nosaltres, creim que a l'hora de canviar o nomenar nous carrers s'ha de deixar sempre de banda tot allò que, prest o tard, pugui causar problemes de tipus polític i social.

Hem de pensar que els noms dels carrers seran bons per a uns, mentre que per a d'altres seran inadequats o nefasts; però, sempre, la majoria de la gent de la vila, per no dir la totalitat, anomenarà un carrer amb un mateix mot. Els habitants d'una zona determinada, molt possiblement, coneixeran un carrer concret per un nom que no té res a veure amb l'oficial. Pensau quants de carrers hi ha a Sant Joan que tenen un nom a la placa i ningú no els coneix més que pel seu nom popular o tradicional — per exemple, Plaza Gral Franco = Plaça NOva o Plaça del Centre; Calle Ruíz de Alda = Carrer Tort; Calle Campo = Carrer de les Trinxes ...-

Qualcú podria al·legar que tot això està molt bé pel que fa a noms de carrers i places d'antiga existència; però què passa amb els de nova planta que es puguin dur a terme ?

Idò bé. Això és una qüestió de solució molt senzilla. Com tothom sap, encara que quasi ningú no s'hagi aturat a pensar-ho, tot lloc geogràfic té nom, ja sigui d'abast més gran o més petit, ja sigui més conegut o més desconegut.

Per això deim que l'obertura d'un nou carrer o plaça no té cap mena de problema pel que fa al nom, ja que amb tota la tranquil·litat del món se li hauria de posar el que correspon al nom en concret.

Per què ens hem d'inventar un nom per a un nou carrer o plaça si tothom ja li n'hi ha posat ?

Perquè no hem de respectar allò que tothom diu ?

Perquè el nostre Consistori s'embulla a l'hora de posar una nova nomenclatura urbana o de canviar-la ?

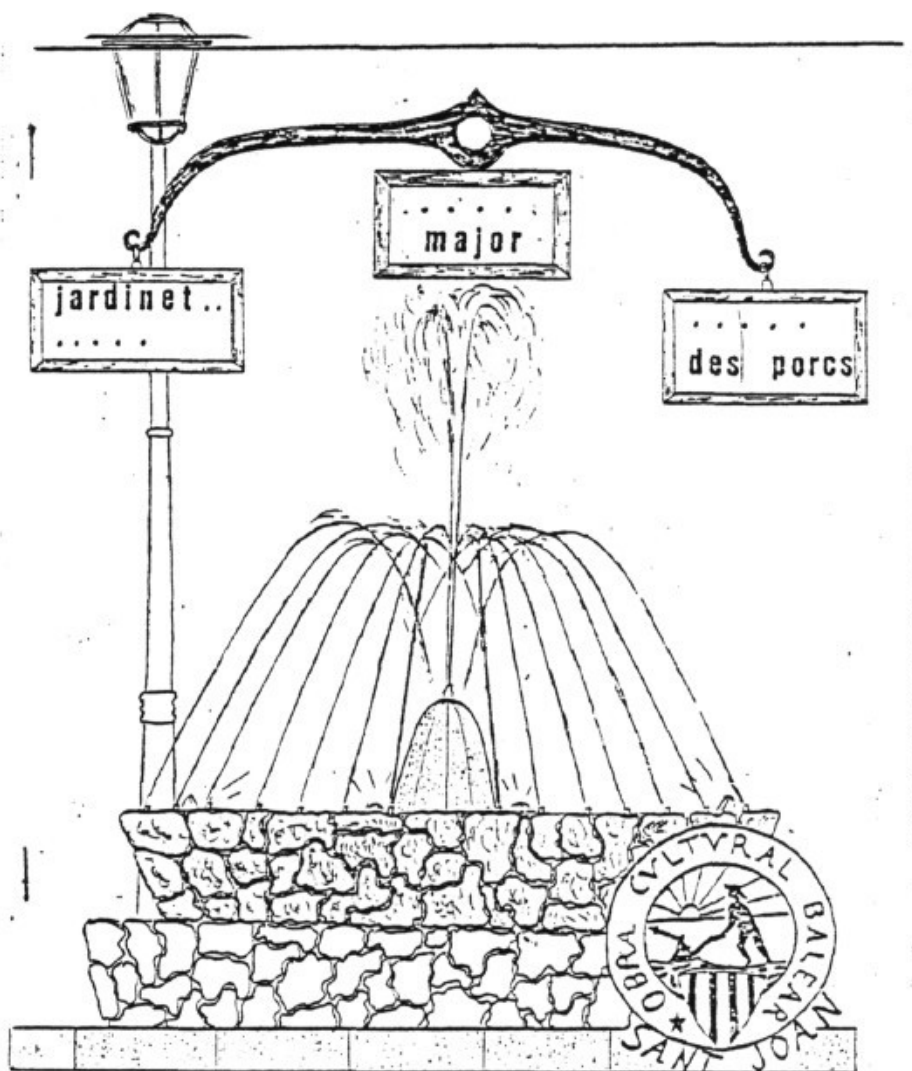
Això, són preguntes que els seus components ens haurien de respondre/ Però creim que les seves respostes sempre serien molt demagògiques, que mai no s'adaptarien a cap raonament lògic ni adequat. Sembla, d'aquesta manera, com si només volguessin satisfer els seus possibles futurs votants, ja que a simple vista si es posa el nom d'un carrer en homonatge a una persona del nostre poble sempre és molt més impactant que no el fet de posar un nom que sembla no tenir cap tipus d'importància.

Per totes les raons que hem exposat més amunt creim que mai no s'haurien d'haver adoptat els noms de Plaça de La Constitució ni tampoc de Passeig de Joan Mas al darrer ple extraordinari celebrat a la Sala el passat mes d'Abril; sinó que s'haurien d'haver posat els de Plaça del Camp o Plaça Nova — com diu la gent — i Passeig de Son Juny o Camí de Son Juny o Carrer de les Escoles de Son Juny o Carrer de les Escoles ... — això no vol dir que estem contra la Constitució o el mestre Pagès; sinó que trobam que aquests tipus de noms no són adients per a noms de toponímia urbana.

A més, pensau amb els rètols que el nostre Ajuntament posà per a la indicació dels camins més importants del terme municipal; tots duen escrit el seu vertader nom — Camí de la Bastida, Camí de les Casetes, Camí de Son Baró, Camí de Son Roig, ... —. Vos agradaria veure que per causa de la simple opinió d'un regidor o d'un batle fossin canviats ?

Esperam que amb tot el que fins ara hem dit el nostre Ajuntament reconsideri la seva postura, i que a la fi adopti una nomenclatura popular i tradicional pel que fa a la toponímia, i especialment a la toponímia urbana.

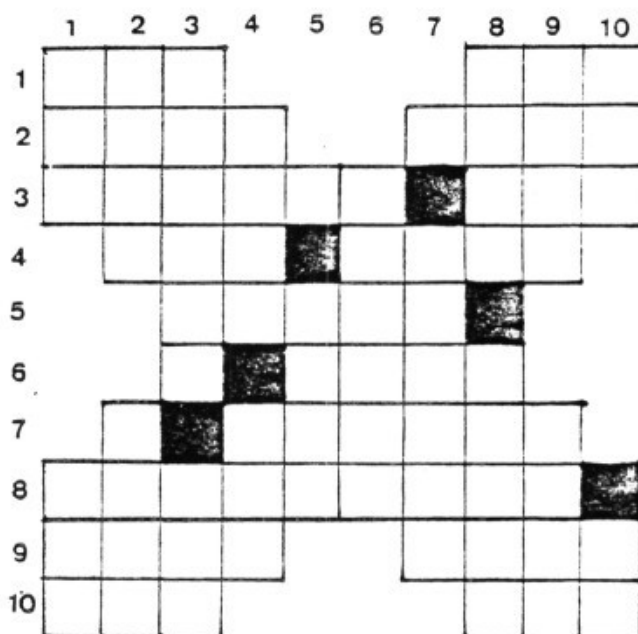
Joan Font



PASSATEMPS

ENCREUAT.-

**HORIZONTALS** .- 1.- Cap cosa, un caragol buit sense closca. Organ de l'olfacte, nàpia. 2.- Anys de vida. Artillugi metàl·lic (ara també en fan de plàstic) que serveix per arreplegar les granedures. 3.- Relatiu a metre. Moviment convulsiu habitual de certs músculs, especialment de la cara. 4.- Despullada, desvestida. Vertader, autèntic. 5.- Ocell petitó i agudet que te una taca vermella a la pitera. 6.- Posau una N. Concepte, impressió damunt alguna cosa. 7.- Ara posau una F. Institut Arqueològic Municipal. 8.- Llevar la carn. 9.- M,M,M. Al revés, sofriment que es fa patir al qui ha comès un delicte o falta. 10.- Utilitza, fa servir alguna cosa. Segona part del so onomatopèic del renou que fa un rellotge de corda quand marxa.



**VERTICALS** .- 1.-Cada una de les eines emprades per donar impuls manualment a una barca. Nou més un. 2.- Paradís bíblic, lloc de delícies. 3.- Sisè planeta del nostre Sistema Solar. Servei d'Extensió Agrària. 4.- Forat per on feim passar el botó quand ens cordam una prenda de vestir. Nom de la lletra X. 5.- La vocal d'enmig. Poble no massa lluny del nostre, d'on segons la llegenda eran naturals Sant Cosme y Sant Damià. 6.- Donar un to agut i potent a la veu, per tal de que ens sentin d'enfora, o de demostrar que estam enrabiats. 7.- Posau "P". Cosa etèrea, immortal, sempiterna, infinita, permanent. 8.- Subproducte de la llet, que una vegada endolcit se posa damunt gelats, ensaimades, pastissos... . Sentimentalment, persona que te els favors d'una altra persona. 9.- 9.- ralc tarom roloc. Substància nitrogenada molt soluble, a agricultura es sol emprar per ajudar a la descomposició dels productes vegetals. 10.- Recipient de tela utilitzat generalment per enmagatzemar-hi productes del camp. Partit Comunista.

FETS

Conten que aquest fet va passar un divendres Sant de fa molts d'anys.

En Llorenç ( nom simulat ) va sortir de casa seva amb un bon cantó de pan amb sobrassada, i mossegada va i mossegada ve, el se feia seu de mica en mica. Amb això que es va topar de cara amb el rector de la vila que el se mirà de dalt a baix tot esglaiat diguent- li:

— Però que fas homonet de Déu ?

— Bones tardes, senyor rector, ja ho veu, berenàvem un poc. I que en vol ? — fou la resposta d'en Llorenç.

— I que no saps que el Bonjesús és mort ? — El reprengué el rector

— I ara que diu ?, idò ni sabia que hagués estat malalt.

I s'empassolà les darreres mossegades de pa amb sobrassada.

5 de juny a les 11 h.

Escola de Son Juny

CANÇÓ

"CORDA, PERCUSSIÓ I VENT, QUIN ÉS EL TEU INSTRUMENT?"

a càrrec del Grup Música a l'Escola.

Es mostraran una sèrie d'instruments senzills per a motivar els nins i s'interpretaran al mateix temps una sèrie de cançons modernes i clàssiques.

8 de juny a les 22 h.

Plaça des Camp

ANIMACIÓ I FESTA

CALITJA

Constituit l'any 82, com a grup de música popular, per a retornar al vertader significat de la festa: la participació i el seu sentit lúdic. També cerca una major projecció cultural, abastar un nivell superior de qualitat musical i la recerca sistemàtica de les arrels i del patrimoni cultural. Pretén que la gent balli i s'engresqui, si més no que senti com a pròpia la música que escolta.

21 de juny a les 19 h.

Escola de Son Juny

ESPECTACLE INFANTIL

"S'ESTORNELL CONTA I CANTA"

a càrrec del Grup de Teresetes S'Estornell.

Recital de contes, rondalles i cançons d'arreu del món.

23 de juny a les 19 h.

Plaça des Camp

ESPECTACLE INFANTIL

"ANSA PER ANSA"

pel Grup de Teatre Cucorba.

Recull de cançons i danses populars, contades i cantades en clau d'humor i amb un denominador comú: el seu caràcter lúdic.

Un repertori viu, extraordinàriament dinàmic, refusant qualsevol cançó que no convidi a la participació directa, que petits i grans poden fer seu i poden disfrutar a les places, a les escoles, al carrer... per tot allà on hi hagi festa.

